

Gömöri György

A százhuszonöt éves olló

*Kevés tárgy maradt rám családi örökségül.
Legbecesebb talán az a solingeni olló,
amivel nagymama vagdosta el a cérnát,
amikor inget foltozott. (Szegények voltak,
tehát sok mindent kellett megfoltoznia.)
Ollóm fogója díszes, szecessziós, és elmosódva
két kis arckép van rajta: a pofaszakállas
Ferenc Jóskáé, meg a szép Szisszié, akit
egy félőrült anarchista döfött le még a tizen-
kilencedik század vége felé. Nem tudom, nagymama
kedvelte-e a szomorú öreg császárt és királyt,
de egész biztosan megsíratta Erzsébetet,
aki a „szép akasztott” Gyula kedvéért
még magyarul is kicsit megtanult.*

1599: estebéd a Hargitán

*Sellemberkből menekülőben Moldova felé
ez volt a fejedelem utolsó vacsorája.
Erdei tisztáson ültek, egy bővízű forrás
közelében. Kenyeret szelt híveinek
és elpanaszolta az árulókat. Tudta:
a feltüzelt székelyek halálra keresik
és a végén egészen egyedül marad.
Miért is hitt a vajda hűségesküjének,
miért a nuncius üres ígéreteinek?
Remélte, teste majd abban a lengyel
kápornában nyugodhat, amit magának
már korábban kezdett építtetni –
nem lesz kóbor vaddisznók martaléka.
Lelkét pedig Isten kezébe ajánlva, talán
azzal tért nyugovóra: hatalmas most már
nem lesz, de még lehet sorsából
balzsamos, sokáig élő csíki legenda.*

Marie és Mari

(Javított változat)

*Seamus, a híres ír költő (ma már nem él)
fiatalon talált magának Belfastban
feleséget. Hozzá, Marie-hoz írt szemérmes,
álcázott szerelmes verseket. Ő volt a költő
Első Olvasója. – Mi negyven éve
vagyunk együtt, Mari, és azóta
Te olvasod elsőnek legtöbb versemet,
türelmes kedvvel voltál jószemű lektorom,
– hogyan köszönhetem meg néked
értő figyelmedet?*

Búcsúlevél

(A. I. M. emlékére)

*Anyámat Belsenben vesztettem el,
Apám elárult egy rusnya hadiözvegy,
egy osztrák ápolónő kedvéért,
aki férjül zsarolta. Nincsenek testvéreim.
Ide új életet keresni jöttem és
meg is találtam pár hétre karjaidban.
De most elég a színlelésből, jól tudom,
szereted lányod és sohasem válnál a kedvemért.
Végül is veled boldogabb voltam, mint sok éve
és most ezzel a boldogsággal szívemben
búcsúzó. A fegyver töltve van, nemes zenét
hallgatok ma éjjel és éjfél tájban
meghúzó majd a hideg ravaszt.
„Húsz esztendőm eladom?” nem az ördögnek,
csak a nemlétnek. Isten veled, szerettelek.*